

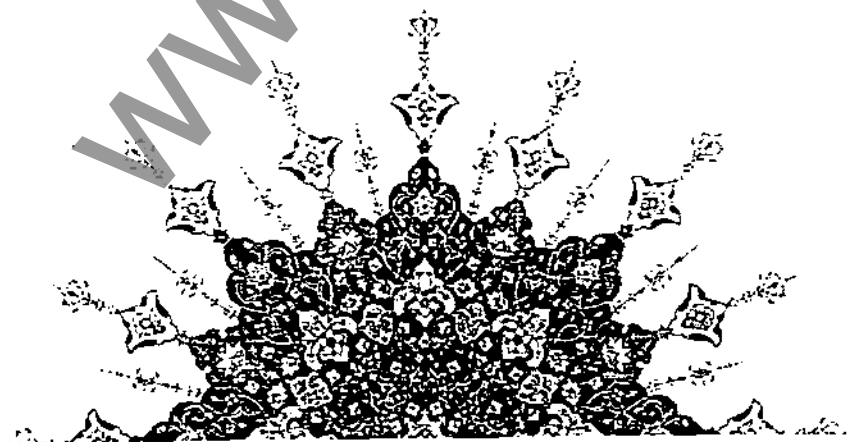
منشور اجرایی

فعالیت‌های فرهنگی در مسجد

با رویکرد کادر سازی

«ویژه ائمه جماعات، فعالان فرهنگی و مربیان»

محمد بیرانوند

سرشناسه	:	پیرانوند، محمد، ۱۳۵۶ - (فرزند اکبر)
عنوان و نام پدیدآور	:	منشور اجرایی فعالیت‌های فرهنگی در مسجد با رویکرد کادرسازی، ویژه انجمن جماعات فعالان فرهنگی و مربیان؛ محمد پیرانوند.
مشخصات نشر	:	اصفهان: اقیانوس معرفت، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری	:	۳۰۴ ص.
شابک	:	9786005301496
موضوع	:	مسجدها
موضوع	:	مسجدها - برنامه‌های فرهنگی
موضوع	:	انجمن جمعه و جماعت
رده‌بندی کنگره	:	۱۳۹۰ م ۸ پ ۹ / BP ۲۶۱
رده‌بندی دیویی	:	۲۹۷/۷۵
شماره کتابشناسی ملی	:	۲۵۰۵۲۳۹

منشور اجرایی فعالیت‌های فرهنگی در مسجد با رویکرد کادرسازی

مؤلف: محمد پیرانوند (برای مؤلف)

ویراستار: فربرز راغدان شرد

ناشر: اقیانوس معرفت

قطع و تعداد صفحات: رقعی / ۳۰۴ صفحه

شمارگان: ۳۰۰۰ نسخه * نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۰

لیتوگرافی: آسمان * چاپ: کیمیا صحافی: امین

شابک: ۶ - ۴۹ - ۵۳۰۱ - ۶۰۰ - ۹۷۸

مدیر تولید: سید محسن موسوی (۰۹۱۳۳۰۰۵۷۵۴)

قیمت: ۴۲۰۰ تومان

© حق چاپ محفوظ و در انحصار مؤلف است.

۰۹۱۳ ۹۱۳ ۳۸۱۹

بخش:

فهرست مطالب

۱۳	 مقدمه
۱۷	 پیام مقام معظم رهبری به نوزدهمین اجلاس سراسری نماز
۲۰	 پیام مقام معظم رهبری به بیستمین اجلاس سراسری نماز در بوشهر
۲۳	 فصل اول: مساجد و جوانان
۲۶	 جایگاه، اهمیت و نقش مساجد
۲۹	 نقش روحانیون و مبلغین مساجد در تربیت جوانان
۲۹	 تهدیدها
۲۹	 موانع موجود در جذب جوانان به مساجد
۳۰	 ۱ - بحران هویت معنوی
۳۳	 ۲ - تراکم کاری
۳۴	 ۳ - همزمانی برنامه‌های رسانه و مسجد
۳۵	 ۴ - اختلاف‌ها
۳۶	 الف) اختلاف‌های سیاسی
۳۶	 ب) اختلاف‌های مدیریتی
۳۷	 ۵ - پایین بودن سطح کمی و کیفی فعالیت‌های مسجد
۳۷	 ۶ - ناآشنایی با فضیلت مسجد
۳۸	 ۷ - برخورد‌های نامناسب افراد فعال در مسجد
۴۰	 ۸ - محیط، اجتماع و فرهنگ

فرصت‌ها.....	۴۲
روش‌های جذب جوانان به مساجد.....	۴۲
۱- توجه به نیازهای جوانان.....	۴۲
الف - نیاز به امنیت، محبت و تعلق.....	۴۳
ب - نیاز به خودشکوفایی.....	۴۳
۲- امام جماعت.....	۴۴
۳- خانواده و دوستان.....	۴۶
۴- امکانات و فعالیت‌های مسجد.....	۴۷
۵ - کلاس‌های آموزشی.....	۴۷
۶- ارزش دادن به دیدگاه جوانان.....	۴۸

فصل دوم: کادرسازی	۵۳
فرآیند کادرسازی.....	۵۷
مراقبت تشکیلاتی.....	۶۰
بخش تشکیلاتی مسجد و مجموعه.....	۶۵

فصل سوم: ضرورت کار تربیتی	۷۵
معنای تربیت.....	۷۷
شناخت صحیح دین.....	۸۰
ضرورت آشنایی با روش‌های تربیتی.....	۸۱
چهار قابلیت لازم و ضروری برای مربی.....	۸۲
توجه به انگیزش به جای آموزش در تربیت اسلامی.....	۸۴
بیان یک خاطره.....	۸۴

فصل چهارم: جذب	۸۷
هدف را فراموش نکنیم.....	۸۹

۹۰	انیبا و امامان بهترین الگوی جذب
۹۰	هادی و همراه
۹۱	چگونه جذب را آغاز کنیم؟
۹۱	قدم اول: تقدیم محبت
۹۲	قدم دوم: احترام بگذاریم، نه ترحم کنیم
۹۲	قدم سوم: همراهی و کمک
۹۲	ابزار جذب
۹۲	الف: نیروی مناسب (هادی)
۹۳	ب: زمان مناسب
۹۴	ج: برگزاری اردوی جذب
۹۴	مسیر جذب
۹۶	نکات ضروری
۹۷	عوامل مؤثر در جذب
۹۸	علل غیبت همراه در مراسم‌ها را پیدا کنید
۹۹	برطرف کردن علل غیبت اعضا
۹۹	آفت‌های جذب را بشناسیم

۱۰۱	فصل پنجم: محتوای تربیتی در مراکز فرهنگی
۱۰۳	محتوای تربیتی
۱۰۴	چگونگی پرداختن به محتوا در مراکز فرهنگی
۱۰۴	ضرورت اول: توجه به رشد همه جانبه
۱۰۴	ضرورت دوم: ارایه‌ی محتواهای تربیتی و انگیزشی به جای متن آموزشی
۱۰۵	ضرورت سوم: تعیین جهت و عنوان کلی موضوعات متناسب با مقاطع سنی
۱۰۵	ضرورت چهارم: تدوین قالب‌های طرح درس
۱۰۵	ضرورت پنجم: تهیه‌ی تقویم اجرایی برنامه‌ها
۱۰۹	ارایه‌ی یک نمونه‌ی سیر تربیتی یکپارچه برای سه مقطع سنی
۱۰۹	روش تکریم و ارزشمندی

۱۱۰		راه‌های اعطای روحیه‌ی کرامت به متریان
۱۱۱		نقش فهم‌دهی در اعطای حس کرامت
۱۱۲		محبت‌ورزی
۱۱۲		شخصیت‌دهی
۱۱۳		ب - القای روحیه‌ی تعظیم
۱۱۶		ج - خوشایندی نسبت به دین
۱۱۶		سوزده‌های اساسی خوشایندی
۱۱۸		مقطع راهنمایی
۱۱۹		بحران بلوغ
۱۲۱		بحران هویت
۱۲۲		بحران شخصیت
۱۲۳		مقطع دبیرستان
۱۲۶		الف. جامعه‌پذیری مرحله‌ای
۱۲۷		ب. روش الگویی
۱۲۸		ج. روش پند و اندرز
۱۳۱		برنامه‌ی سیر تربیتی نوجوان

۱۳۹		فصل ششم: فرآیند تشکیل حلقه‌های تربیتی
۱۴۱		ضرورت جلسات بحث گروهی
۱۴۲		حلقه‌های تربیتی و ویژگی‌های آن
۱۴۳		اهداف طرح
۱۴۴		برنامه‌ی طرح
۱۴۵		نحوه‌ی اجرای جلسات
۱۴۷		اصول اجرایی گروه‌های تربیتی
۱۴۸		شیوه‌های اجرای فعال حلقه‌ی تربیتی
۱۵۳		فعالیت‌های تکمیلی
۱۵۳		اعلام موضوع جلسه‌ی آینده

۱۵۵	فصل هفتم: اردو
۱۵۸	سیاست‌های حاکم بر اردو
۱۵۸	اهداف اساسی برگزاری اردو
۱۵۸	اصول برنامه‌ریزی و مدیریت اردو
۱۶۰	روش‌های تربیتی در اردو
۱۶۱	مراحل اجرای اردو
۱۶۴	تذکرات لازم در مورد تذکرات پشتیبانی اردو
۱۶۵	تذکرات نهایی

۱۶۷	فصل هشتم: پیشنهاد سیری معرفی برای اردوی مشهد مقدس
۱۷۰	مباحث جلسات
۱۷۰	مقطع: سوم راهنمایی
۱۷۲	مقطع: اول دبیرستان
۱۷۵	مقطع: دوم دبیرستان
۱۷۸	مقطع: سوم دبیرستان
۱۸۱	مقطع: دانشجویی

۱۸۳	فصل نهم: ارزشیابی فعالیت‌های فرهنگی
۱۸۶	اهداف ارزشیابی
۱۸۷	ضرورت ارزشیابی
۱۸۸	تعریف ارزشیابی
۱۸۸	اقسام ارزشیابی
۱۸۹	وظایف واحد برنامه‌ریزی و ارزشیابی
۱۸۱	روش‌های ارزشیابی
۱۹۳	سیستم ارزشیابی

شیوه‌های ارزشیابی.....	۱۹۴
روش تجزیه و تحلیل.....	۱۹۶
سفارش‌ها و تذکرات.....	۱۹۶

فصل دهم: مساجد و کانون‌های مذهبی..... ۲۰۱

۱- باز بودن مساجد در تمام ساعات روز.....	۲۰۴
۲- انتخاب مکانی در مسجد برای انجام امور جوانان.....	۲۰۵
۳- ایجاد این فرهنگ که «مسجد پایگاهی برای همه امور است».....	۲۰۵
۴- ایجاد تشکیلاتی برای جذب جوانان.....	۲۰۶
الف) مسجد محل تجمع جوانان.....	۲۰۶
ب) مسجد محل برگزاری کلاس‌های درس.....	۲۰۶
ج) مسجد محل درس خواندن.....	۲۰۷
د) مسجد محل پایگاه فناوری اطلاعات.....	۲۰۷
ه) مسجد مکان آموزش‌های دینی و قرآنی.....	۲۰۸
و) مسجد محل برنامه‌ریزی ورزشی.....	۲۰۸
ز) مسجد محل برگزاری مسابقات علمی.....	۲۰۸
ح) مسجد محلی برای برگزاری اردوهای تفریحی.....	۲۰۹
۵- مردم تأمین‌کننده نیازهای جوانان در مساجد.....	۲۰۹

فصل یازدهم: چگونگی اجرای فعالیت‌های فرهنگی در مسجد..... ۲۱۱

عنوان برنامه: نشست سالانه‌ی فعالان فرهنگی مرکز.....	۲۱۳
عنوان برنامه: جلسه‌ی شورای مرتیان.....	۲۱۶
عنوان برنامه: جلسه‌ی قرآن.....	۲۱۹
عنوان برنامه: نماز جماعت.....	۲۲۲
عنوان برنامه: مراسم دعا.....	۲۲۵
عنوان برنامه: رشد علمی اعضای مجموعه.....	۲۲۷
عنوان برنامه: مسابقه‌ی کتاب‌خوانی و توجه به کتاب و کتابخانه.....	۲۲۹

عنوان برنامه: برگزاری جلسات تربیتی برای والدین اعضای مجموعه‌ی فرهنگی	۲۳۱
عنوان برنامه: نشست‌های سیاسی	۲۳۳
عنوان برنامه: مسجد، تفریح و ورزش	۲۳۶
عنوان برنامه: اردو و اردوی انسجام	۲۳۹
عنوان برنامه: تبلیغ در مدارس اطراف مسجد برای جذب نیروی جدید	۲۴۲
عنوان برنامه: خدمات درمانی به اهل مسجد	۲۴۵
عنوان برنامه: غرفه و جایگاه ارایه‌ی محصولات فرهنگی	۲۴۸
سامانه‌ی پیامک در مسجد	۲۵۰
کانون ازدواج آسان در مسجد	۲۵۰
طرح شناسایی جوانان محله	۲۵۰
اجرای طرح «المال والبنون»	۲۵۰
جلسات مستمر هیأت امنای خانم‌های مسجد	۲۵۱
جشن اذان بچه‌ها در مسجد	۲۵۲
تقدیر از ممتازین مدارس اطراف مسجد	۲۵۲
برنامه‌ی ورزش صبحگاهی	۲۵۲
تقویت بُردهای مسجد	۲۵۳
گروه ردیاب	۲۵۳
صندوق خیرات کمک به مستمندان	۲۵۳
طرح استقلال مالی مسجد	۲۵۴

فصل دوازدهم: هیأت‌های مذهبی	۲۵۵
راهبردها	۲۶۰
فعالیت‌های فرهنگی قابل اجرا در هیأت‌های مذهبی	۲۶۲
الگوها و راهکارها	۲۶۲
عنوان برنامه: مراسم سیاه‌پوشی هیأت	۲۶۲
عنوان برنامه: برپایی غرفه‌ی جذب	۲۶۵
عنوان برنامه: خادم افتخاری	۲۶۸

عنوان برنامه: برنامه ریزی برای جلسات سخنرانی و منبر.....	۲۷۰
عنوان برنامه: مشاوره و راهنمایی.....	۲۷۳
عنوان برنامه : واحد پاسخگویی به سؤالات.....	۲۷۶
عنوان برنامه: نشریه.....	۲۷۹
عنوان برنامه: مرثیه خوانی، مقتل خوانی و قطعه خوانی های ادبی.....	۲۸۱
عنوان برنامه: مراسم شیرخوارگان حسینی.....	۲۸۴
عنوان برنامه: پیام های عاشورایی و فضای تبلیغاتی.....	۲۸۶
عنوان برنامه: مهد کودک.....	۲۸۸
عنوان برنامه: سایشگاه نقاشی.....	۲۹۰
عنوان برنامه: تهیه ی کلیپ.....	۲۹۲
عنوان برنامه: عکاسی.....	۲۹۴
عنوان برنامه: تقدیر از خادمان امام حسین علیه السلام	۲۹۶
اذان و نماز دسته جمعی در ظهور عاشورا.....	۳۰۰
شام غریبان.....	۳۰۱
عهدنامه ی عاشورا.....	۳۰۱
برگزاری یادواره ی شهدا در ایام محرم و صفر.....	۳۰۳
روزشماری تا محرم.....	۳۰۳
منابع.....	۳۰۴

مقدمه

زندگی با بیش توجیهی حرکت به سوی الله و تمام کمالات است و همین بینش ما را ملزم به دستگیری و هدایت و سوق دادن همگان به سوی هدف می‌نماید. زندگی در عصر انتظار نیز وظایفی را به عهده‌ی شیعه گذاشته که از آن جمله تربیت نیروهای مؤمن، متعهد و کارآمد است. مسجد، می‌تواند بهترین بستر برای این مسأله باشد؛ زیرا مسجد بی‌تردید از مهم‌ترین پایه‌های ترویج فرهنگ اسلامی است.

در این نوشتار، به شیوه‌های جذب چگونگی طراحی یک تشکیلات، ظرفیت‌سازی برای ایجاد تعلق، رشد هم‌جانبه، و ارزیابی و نظارت و چگونگی اجرای فعالیت‌های فرهنگی در مسجد پرداخته شده است تا آرایه‌گر الگوهای عملی برای مربیان در راستای «کادرسازی» باشد. در صفحات پیش رو، مفهوم «کادرسازی» و راهبردها و راهکارهای آن را به تفصیل بیان خواهیم کرد و الگوها و روش‌های عملی آن را نیز در قالب برنامه‌های عملیاتی و اجرایی به بحث خواهیم گذاشت.

این موضوع ما را در ساختن هویت مسجد، به عنوان یک پایگاه مهم اجتماعی و فرهنگی در جامعه‌ی اسلامی یاری خواهد نمود. پر

واضح است که رسیدن به مسجد طراز اسلامی تنها به این موضوع خلاصه نمی‌شود.

در رابطه با مسجد پرسش‌های بسیاری قابل طرح است که باید در جای خود به آنها پرداخت. و در این نوشتار درصدد پاسخ‌گویی به هیچ‌کدام از این پرسش‌ها نیستیم. تمام این پرسش‌ها و صدها پرسش دیگر درباره‌ی مسجد در زمره‌ی مسایل پراهمیتی است که باید به آن پرداخته شود اما محور اساسی این نوشتار، «کادرسازی» است. با این وجود، در میان نهادن برخی از این پرسش‌ها خالصی از لطف نخواهد بود:

چه عواملی باعث جلب و جذب به مسجد می‌شود و چه عواملی باعث بی‌رونقی مساجد می‌گردد؟

شورای عالی انقلاب فرهنگی چه مصوباتی پیرامون مسجد دارد و چرا مصوبات ابلاغی این شورا به ادارات و نهادهای پیرامون مساجد اجرا نمی‌گردد؟

سازمان‌ها و ادارات و نهادهای دولتی در حکومت اسلامی چه وظیفه‌ای نسبت به مسجد دارند و آیا تا به حال توانسته‌اند وظیفه‌ی خود را پیرامون مسجد به نحو احسن انجام دهند؟

چرا نهادهای مسجد در راستای گزارش‌گیری و ابزاری برای اجرای فعالیت‌های خود بهره‌برداری می‌نمایند و آن گونه که باید به فکر برنامه‌سازی برای مسجد و خدمت‌رسانی به آن نیستند؟

در جوامع دیگر، دولت‌ها - چه دینی و چه لائیک - نسبت به مسجد چه خدماتی دارند؟

چه کسانی باید متولی اجرای برنامه‌های فرهنگی در مسجد باشند؟

ساختار فیزیکی مسجد باید چه ویژگی و استانداردهایی داشته باشد؟

چرا تا به حال شاخص‌های ارزیابی کیفی مساجد طرح‌ریزی و تدوین نشده است و لذا ما نمی‌توانیم هیچ کدام از مساجد کشور را ارزیابی نماییم؟

مساجد نمونه‌ی کشور کدامند و چه خصوصیتی دارند و چه برنامه‌هایی را اجرا کرده‌اند؟

چرا نهادهایی که رسالتشان فرهنگ‌سازی در جامعه است، جایگاه رفیع مسجد و نقش آن را در اعتلای فرهنگ دینی به خوبی تبیین نکرده‌اند؟ آیا نهادهای تبلیغ و ترویج دین توجه به مسجد را از اولویت‌های کاری خود قرار داده‌اند؟

چرا هزاران روستای بدون مسجد در کشور وجود دارد؟

در مدیریت فرهنگ و فرهنگی کشور، اندیشمندان و نظریه‌پردازان چه رسالتی نسبت به مسجد دارند و تاکنون چه اندازه مبنای نظری، و اهمیت و توجه و برنامه‌سازی برای مسجد را جزء کارهای خود قرار داده‌اند؟ راستی، تا به حال از طریق رسانه‌ی ملی چه تصویری از مسجد در ذهن مخاطبان ساخته شده است؟

خانواده‌ها در راستای تربیت دینی فرزندانشان، چگونه باید آنان را به مسجد علاقه‌مند سازند، و به این واسطه از خطر آسیب‌های اجتماعی مصون نگه دارند؟

فعالیت‌های آموزشی و تربیتی در آموزش و پرورش و آموزش عالی کشور در راستای رشد متوازن و همه‌جانبه‌ی فرهنگی و تربیت افراد، چقدر منجر به پرورش انسان‌های مسجدی شده است؟

آیا از پیام‌های رهبر معظم انقلاب به اجلاس سالانه‌ی نماز بهره‌گیری مناسب می‌شود؟ آیا پیام‌های ایشان محور فعالیت‌های مراکز فرهنگی کشور برای اعتلای فرهنگ مسجد قرار می‌گیرد؟

چه آموزش‌ها و مهارت‌هایی برای ائمه‌ی جماعات و خادمین و مربیان مساجد برای مدیریت فعالیت‌های فرهنگی ضروری است و چه نهادی باید عهده‌دار این کار باشد؟ و...

برای شناخت بهتر هویت مسجد، و روشن شدن وظایف ما در قبال آن، پیام مقام معظم رهبری به اجلاس نماز سال ۸۹ و سال ۹۰ جامع‌ترین و کامل‌ترین سند است که می‌تواند به عنوان راهبردی اساسی مد نظر قرار گیرد.

در پایان وظیفه‌ی خود می‌دانم از تمام کسانی که در به ثمر رسیدن این کتاب متحمل زحمت شدند به ویژه حجه الاسلام والمسلمین مهدی دهشتی و جناب اصغر جمشیدیان قدردانی و تشکر کنم.

همچنین از مشورت‌های حجج اسلام محمد قطبی، علیرضا تقی‌زاده و یزدان رضوانی و جناب دکتر امیررضا نقش که با تیزی عالمانه هدایت‌گر این نوشتار بودند تشکر نمایم.

در ضمن از خوانندگان محترم درخواست داریم که ما را از راهنمایی و پیشنهادات و انتقادات خویش محروم نفرمایند و با ارسال برنامه‌های قابل اجرا در مساجد با کیفیت اجرای آن، در تکمیل این نوشتار سهیم باشند.^۱

پیام مقام معظم رهبری به نوزدهمین اجلاس سراسری نماز پیرامون مسجد

«بسم الله الرحمن الرحيم»

پدید آوردن هویتی به نام مسجد، نخست در قبا و سپس در مدینه در شمار زیباترین و پرمغزترین ابتکارهای اسلام در آغاز تشکیل جامعه‌ی اسلامی است؛ خانه‌ی خدا و خانه‌ی مردم؛ خلوت انس با خدا و جلوت حشر با مردم؛ کانون ذکر و معراج معنوی و عرصه‌ی علم و جهاد و تدبیر دنیوی؛ جایگاه عبادت و پایگاه سیاست، دوگانه‌های به هم پیوسته‌ای است که تصویر مسجد اسلامی و فاصله‌ی آن با عبادتگاه‌های رایج ادیان دیگر را نمایان می‌سازد.

در مسجد اسلامی، شور و بهجت عبادت خالص با نشاط زندگی پاک و خردمندانه و سالم، در هم می‌آمیزد و فرد و جامعه را به تراز اسلامی آن نزدیک می‌کند. مسجد، مظهر آمیختگی دنیا و آخرت و پیوستگی هر دو جامعه در دیدگاه و اندیشه‌ی مکتب اسلامی است. با این نگاه، دل‌های ما برای مسجد می‌تپد و از شوق و احساس مسؤولیت، لبریز می‌گردد. امروز در میان مساجد ما کم نیستند آنهایی که می‌توانند نمایی از این تصویر زیبا و شوق‌انگیز را به نمایش

درآورند. حضور نسل جوان پاک‌نهاد ما و حضور روحانیون و معلمان آگاه و دلسوز، مسجدهایی را به درستی کانون ذکر و عبادت و اندیشه و معرفت ساخته و یاد‌های عزیز و گران‌بها را در دل‌های ما برانگیخته است. لیکن تا این وظیفه به تمام و کمال گزاردۀ نشود هیچ‌یک از ما نباید و نمی‌توانیم از خطری که از کمبود مسجد و ضعف و نارسایی، جامعه و جوانان و خانواده‌ها و نسل‌های آینده را تهدید می‌کند، غافل بمانیم و خود را از برکات عظیمی که مسجد تراز اسلامی به کشور و نظام و مردم هدیه می‌کند محروم سازیم.

نخستین مطلب مهم، بنای مسجد و حضور روحانی شایسته در آن است. هم‌اکنون با وجود ده‌ها هزار مسجد در کشور، جای هزاران مسجد دیگر در روستاها، شهرها، شهرک‌ها و مجتمع‌های ساختمانی خالی است. دسترسی آسان به مسجد نیاز ضروری مؤمنان و جوانان نوجوانان ما است. روحانی پرهیزگار، خردمند، کارشناس و دلسوز در مسجد، همچون پزشک و پرستار در بیمارستان، روحیه و مایه‌ی حیات مسجد است. امامان جماعت باید آماده‌سازی خویش برای طبابت معنوی را وظیفه‌ی حتمی خود بدانند و مراکز رسیدگی به امور مساجد و حوزه‌های علمیه در همه جا آنان را یاری دهند. مساجد باید مدرس تفسیر و حدیث و منبر معارف اجتماعی و سیاسی و کانون موعظه و پرورش اخلاق باشد. زمزمه‌ی محبت متولیان و مدیران و امای مساجد باید دل‌های پاک جوانان را مجذوب و مشتاق کند. حضور جوانان و روحیه‌های بسیجی باید محیط مسجد را زنده و پرنشاط و آینده‌پو و لبریز از امید سازد. میان مسجد و مراکز آموزشی در هر محل همکاری و پیوند تعریف شده و شایسته‌ای برقرار گردد. چه نیکوست

دانش‌آموزان برجسته و ممتاز در هر محل، در مسجد و در برابر چشم مردم و از سوی امام جماعت، تشویق شوند. مسجد باید رابطی خود را با جوانانی که ازدواج می‌کنند و به کسانی که به موفقیت علمی، اجتماعی، هنری و ورزشی دست می‌یابند، با صاحب همتانی که کمک به دیگران را از جهت همت می‌سازند، با غم‌دیدگانی که غم‌گساری می‌جویند و حتی با نوزادانی که متولد می‌شوند برقرار و مستحکم کند. مسجد باید در هر منطقه و محل، مأمن و مایه‌ی خیر و برکت باشد و به طریق اولی وسیله‌ی زحمت و آزار مجاوران نگردد.

پخش صداهای آزاردهنده به ویژه در شب و هنگام آسایش مردم، کاری ناروا و در مواردی خلاف شرع است. تنها صدایی که باید از مسجد در فضا طنین بیفکند بانگ اذان با صوت خوش و دلنواز است. عمران مساجد و پرداختن به آرایه‌های معنوی و ظاهری آن، وظیفه‌ی همگان است. و هر کسی به اندازه‌ی توان و همت باید در آن سهیم گردد. مردم، شهرداری‌ها و دستگاه‌های دولتی هر یک در آن باید سهمی ایفا کنند و روحانی دانا و مسؤولیت‌پذیر و برهیزگار می‌تواند و می‌باید محور این منظومه‌ی تلاش مقدس باشد.

از خداوند متعال توفیق همگان را مسألت می‌کنم و برای روحانی مجاهد و خدمتگزار، جناب حجت‌الاسلام والمسلمین آقای قرائتی دوام عمر و نشاط و توفیق روزافزون از خداوند می‌طلبم.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

سید علی خامنه‌ای

۸۹/۷/۱۸

پیام مقام معظم رهبری به بیستمین اجلاس سراسری نماز در بوشهر

بسم الله الرحمن الرحيم

ادیان الهی با تشریف نماز کام تشنه‌ی فطرت انسان را سیراب می‌کنند و او را از سرگشتگی و گمراهی در فرونشاندن این عطش طبیعی نجات می‌بخشند.

تکرار نماز در هر روز و شب، فرصت و نعمتی است که آدمی را از غرقه شدن در غفلت می‌رهاند، به او مجال حضور دل آگاهانه در برابر خدا می‌بخشد، جان او را صیقل می‌دهد و گوهر باطن او را درخشان می‌سازد.

ذکر و نماز و نیایش آن‌گاه که با سامان زندگی اجتماعی به هم می‌آمیزد، معجزه‌ی اسلام را در آرایش منظومه‌ی احکام عبادی آن آشکار می‌سازد.

مسجد مظهری از این هم آمیختگی است، نماز در مسجد و با جماعت مؤمنان، همگانی نشستن بر گرد سفره‌ی میهمانی خداوند است و این خود بارش رحمت الهی را انبوه‌تر و دلنشین‌تر می‌سازد.

به برکت نماز، فضای مسجد نورانی و عطرآگین می‌شود و سخن حق و آموزش دین و اخلاق و سیاست در آن بیش از هر جایی دیگر

بر دل و جان می نشیند و به زندگی فرد و جامعه سمت و سوی خدایی می دهد.

مسجد را با این نگاه باید نگریست، روح مسجد کالبد زندگی را پر نشاط و پر انگیزه می سازد. در هر جا سامان زندگی است، مسجد مرکز و کانون اصلی است. در بنای شهر و روستا، در مدرسه و دانشگاه، در مراکز جمعیتی از بازارهای کسب و کار تا فرودگاه ها و جاده ها و پایانه های سفری و تا آسایشگاه ها و بیمارستان ها و بوستان ها و گردشگاه ها در همه و همه، باید مسجد را همچون قطب و محور بنا نهاد.

مسجد در همه جا باید پاکیزه، زیبا و آرام بخش باشد، مدیریت محتوایی و معنوی مسجد که بر دوش روحانی مسجد است باید خردمندان و مسئولان و حتی عاشقان باشد. حوزه های علمیه برای آماده سازی روحانیانی در این طراز وظیفه ای ذاتی و طبیعی دارند. اگر مسجد کیفیت شایسته ای خود را بیابد هزینه های مادی و معنوی بسیاری از دوش جامعه و مردم و مسئولان برداشته خواهد شد.

به امید آن روز و با سلام بر حضرت بقیة الله ارواحنا فداء

والسلام علیکم ورحمة الله

سید علی خامنه ای

۱۳۹۰/۷/۱۹